

การกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

Repeated Offences in Drug Cases of Inmates in Phu Khieo District Prison Chaiyaphum Province

สัตธา ดาเวียง และ พิชัยรัฐ หมั่นดวง

วิทยาลัยพินทุบัณฑิต

Sattha Daviang and Pichairat Muenduang

Pitchayabundit College, Thailand

Corresponding Author, E-mail : sattha.cpm@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ต้องขังคดียาเสพติดของเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 303 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ T - test และ F - test สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ที่จำแนกตามเพศ สถานภาพ อายุ และระดับการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$, S.D.= 0.42) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านกฎหมายการลงโทษ ($\bar{X} = 3.34$, S.D.= 0.78) รองลงมาคือด้านค่านิยมของการทำความผิด ($\bar{X} = 3.31$, S.D.= 0.65) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านของสภาพเขตที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 1.89$, S.D.= 0.50) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ที่จำแนกตามเพศ สถานภาพ อายุ และระดับการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิที่มีเพศ สถานภาพ และอายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดแตกต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว ได้แก่ ควรปรับเปลี่ยนทัศนคติและให้โอกาสผู้กระทำผิดหรือผู้ต้องหาได้กลับตัวกลับใจเป็นคนดี

คำสำคัญ: การกระทำผิดซ้ำ; คดียาเสพติด; ผู้ต้องขัง

Abstracts

The main objective of this research was to study the opinions about the recidivism of drug cases among inmates in Phu Khieo District Prison. Chaiyaphum The samples used in this research were drug inmates of Phu Khieo District Prison. Chaiyaphum Province consisted of 303 people. The instrument used for data collection was a questionnaire, statistics used for data analysis. are descriptive statistics, i.e. number, percentage, mean, and standard deviation for the general data of the sample. Inferential statistics were T - test and F - test for comparing opinions on recidivism in drug cases among inmates in Phu Khieo District Prison. Chaiyaphum classified by gender, status, age and educational level.

The results showed that Opinions on Repeated Offenses in Drug Cases of Inmates in Phu Khieo District Prison Chaiyaphum Overall, it was at a moderate level ($\bar{X} = 2.77$, S.D.= 0.42) and when considering each aspect, it was found that the aspect with the highest mean was the punishment law ($\bar{X} = 3.34$, S.D.= 0.78), followed by the value of offense ($\bar{X} = 3.31$, S.D.= 0.65) and the aspect with the least mean was the residential area condition ($\bar{X} = 1.89$, S.D.= 0.50). in Phu Khiao District Prison Chaiyaphum classified by gender, status, age and educational level Overall, it was found that Inmates in Phu Khiao District Prison Chaiyaphum Province with different gender, status and age There were no different opinions about recidivism in drug cases. As for the inmates in Phu Khieo District Prison Chaiyaphum Province with different levels of education The opinions about recidivism of drug cases differed significantly at the 0.05 level. Recommendations on re-offence of drug cases among inmates in Phu Khieo District Prison were fine. Change your attitude and give the offender or accused a chance to become a good person.

Keywords : Repeat Offences; Drug Cases; Inmates

บทนำ

แต่เดิมา การเรือนจำทั้งหลายในประเทศไทยได้แยกย้ายกันสังกัดอยู่ในกระทรวง ทบวง กรม ต่างๆ มากมายหลายแห่ง เช่นคุก และตารางในมณฑลกรุงเทพฯ ขึ้นอยู่ในสังกัดกระทรวงนครบาล ตารางต่างๆ ในพระนคร สังกัดอยู่ในกระทรวง ทบวง กรมที่บังคับบัญชากิจการนั้น เช่น กรมมหาดไทย กรมพระกลาโหม กรมท่า กรมเมือง กรมวัง กรมนา กรมพระคลังมหาสมบัติ กรมพระธรรมการ กรมพระสุรัสวดี กรมแพ่ง กรมกองตระเวนชาย กรมกองตระเวนขวา กรมท่าซ้าย กรมพระคลังสาม กรมพระนครบาล การเรือนจำหัวเมืองชั้นนอก หัวเมืองฝ่ายเหนือขึ้นอยู่ในกระทรวงมหาดไทย หัวเมืองฝ่ายใต้ ขึ้นอยู่ในกระทรวงกลาโหม เป็นต้น

เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พุทธศักราช 2458 ได้มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.6) ให้รวมการคุกคามหันทโทษ และลหุโทษ กับเรือนจำทั้งหลายที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัติลักษณะเรือนจำ ร.ศ. 120 (พ.ศ. 2444) นั้น ขึ้นเป็นกรมหนึ่ง เรียกว่า "กรมราชทัณฑ์" มีอธิบดีผู้หนึ่งบังคับการกรมนี้ ขึ้นอยู่ในกระทรวงนครบาล ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2458 แต่งตั้งมหาอำมาตย์ตรีพระยาชัยวิชิตวิศิษฐ์ธรรมธาดา (ข้า ณ ป้อมเพชร์) เป็นอธิบดีกรมราชทัณฑ์คนแรก และคนสุดท้ายในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช เมื่อพ้นจากตำแหน่งอธิบดีกรมราชทัณฑ์แล้วได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นมหาอำมาตย์เอก

เมื่อวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2468 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.7) ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยุบเลิกกรมราชทัณฑ์ ให้กองมณฑลโทษและกองลหุโทษกับเรือนจำทั้งหลายทั่วราชอาณาจักร เป็นแผนกราชทัณฑ์ สังกัดสำนักปลัด ปลัดบัญชาการ กระทรวงยุติธรรม ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2469 เป็นต้นไป เหตุที่ยุบกรมราชทัณฑ์ ในพระราชปรารภว่า เนื่องจากกรมราชทัณฑ์จัดวางระเบียบและข้อบังคับไว้เรียบร้อยแล้ว จึงยุบเลิกกรมราชทัณฑ์ เพื่อประหยัดรายจ่าย ทั้งนี้เป็นเพราะสมัยนั้นเศรษฐกิจของประเทศกำลังตกต่ำ การเงินปั่นป่วนมาก งบประมาณรายได้ รายจ่ายไม่ได้ดุลภาพกัน จึงจำเป็นต้องตัดรายจ่ายเท่าที่รัฐบาลในสมัยนั้น เห็นความสำคัญน้อยลงเสีย

เมื่อได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองแผ่นดินจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นการปกครองแผ่นดิน ในระบอบประชาธิปไตยในปีพุทธศักราช 2475 แล้ว รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการราชทัณฑ์ว่า เป็นภารกิจของชาติบ้านเมืองอันสำคัญที่ควรจะได้มีการปรับปรุงในวาระเริ่มแรกอย่างหนึ่ง ซึ่งในปี พ.ศ. 2476 ได้ตราพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบกรมในกระทรวงมหาดไทย พุทธศักราช 2476 ยกฐานะแผนกราชทัณฑ์จากกรมพลัมภัก ขึ้นเป็นกรมราชทัณฑ์ในกระทรวงมหาดไทยตามเดิมอีกวาระหนึ่ง และให้นายพันเอกพระยาฤทธิอาคเนย์ (สละเอมะศิริ) เป็นอธิบดีกรมราชทัณฑ์ สังกัดกระทรวงมหาดไทย คนแรกในระบอบประชาธิปไตย ปี พ.ศ. 2545 รัฐบาลในสมัย พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี มีนโยบายในการปฏิรูประบบราชการได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับพระราชกฤษฎีกา เล่ม 119 ตอนที่ 99 ก. เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2545 เป็นต้นไป มีผลทำให้กรมราชทัณฑ์ต้องย้ายสังกัดจากกระทรวงมหาดไทย ไปสังกัดกระทรวงยุติธรรมตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมราชทัณฑ์กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2545 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119 ตอนที่ 103 ก.เล่มที่ 2 ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2545 ในปัจจุบัน กรมราชทัณฑ์มีเรือนจำในสังกัดทั้งหมด 143 แห่ง ทั่วประเทศ ซึ่งแต่ละเรือนจำล้วนเจอปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ โดยผู้ต้องขังส่วนมากเป็นผู้ต้องขังคดีอาชญากรรม และเป็นผู้ต้องขังรายเดิมที่พ้นโทษไปแล้ว กลับมากระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมเหมือนเดิม ซึ่งเรือนจำอำเภอกุฉิเยว จังหวัดชัยภูมิ ประสบปัญหา

เช่นเดียวกัน คือ มีผู้ต้องขังคดียาเสพติด และเป็นผู้ต้องขังรายเดิมที่พ้นโทษไปแล้ว กลับมากระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดเหมือนเดิม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ อันจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางส่งเสริมพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำ เมื่อพ้นโทษออกไปแล้วสามารถที่จะดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ และไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ ๆ ในคดีเดิมอีกต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ที่จำแนกตามเพศ สถานภาพ อายุ และระดับการศึกษา
3. เพื่อเสนอแนวทางป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอ ภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดในเรือนจำอำเภอภูเขียว อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 1,250 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดในเรือนจำอำเภอภูเขียว อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane (1973 : 125) (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด 2538 : 40) ความคลาดเคลื่อน 5% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 303 คน สูตรคำนวณ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำอำเภอภูเขียว อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยแบบสอบถามมี 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดในเรือนจำอำเภอภูเขียว อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) ประกอบด้วยเพศ สถานภาพ อายุ และระดับการศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำ อำเภอกูเซียว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านของสภาพครอบครัว ด้านของสภาพเขตที่อยู่อาศัย ด้านกฎหมายการลงโทษ และด้านค่านิยมของการกระทำผิดซ้ำ ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอกูเซียว จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form)

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำ เพื่อกำหนดกรอบเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม
2. จัดทำแบบสอบถามที่ประกอบด้วยคำถามที่ต้องการเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ให้ครบถ้วนและครอบคลุมเนื้อหา
3. ผู้ศึกษาทำการตรวจสอบเครื่องมืออีกครั้งหนึ่งในขั้นตอนนี้ตรวจสอบความ ครบคลุมของเนื้อหา ความเข้าใจของภาษา ความเข้าใจตรงกันของคำถาม
4. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 3 ท่าน และนำเครื่องมือที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Content Validity) โดยคำนวณหาค่า IOC โดยคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 เป็นต้นไป เป็นข้อที่นำไปใช้ได้
6. นำแบบสอบถามที่ได้จากการปรับปรุงแก้ไขของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะที่คล้ายคลึง โดยไปทดลองใช้กับผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดในเรือนจำอำเภอกูเซียว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 30 คน
7. วิเคราะห์แบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.922
8. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือถึงผู้บริหารเรือนจำอำเภอกูเซียว จังหวัดชัยภูมิ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย และความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ตอบแบบสอบถาม ตามวันและเวลาที่นัดหมาย กับผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดในเรือนจำอำเภอกูเซียว อำเภอกูเซียว จังหวัดชัยภูมิ

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามซึ่งได้จัดเตรียมไว้แล้วนำไปส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองตามที่ได้นัดหมายไว้แล้ว เพื่อแนะนำตัวพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัย ขออนุญาตเก็บข้อมูล แจกแบบสอบถามการวิจัยและขอรับกลับในวันเดียวกันด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง และลงรหัสเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยและสถิติที่ใช้ในการเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. สถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน (n) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดในเรือนจำอำเภอภูเขียว อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วยเพศ สถานภาพ อายุ และระดับการศึกษา และแสดงสรุปจำนวน เป็นประเด็นสำคัญสำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Form)

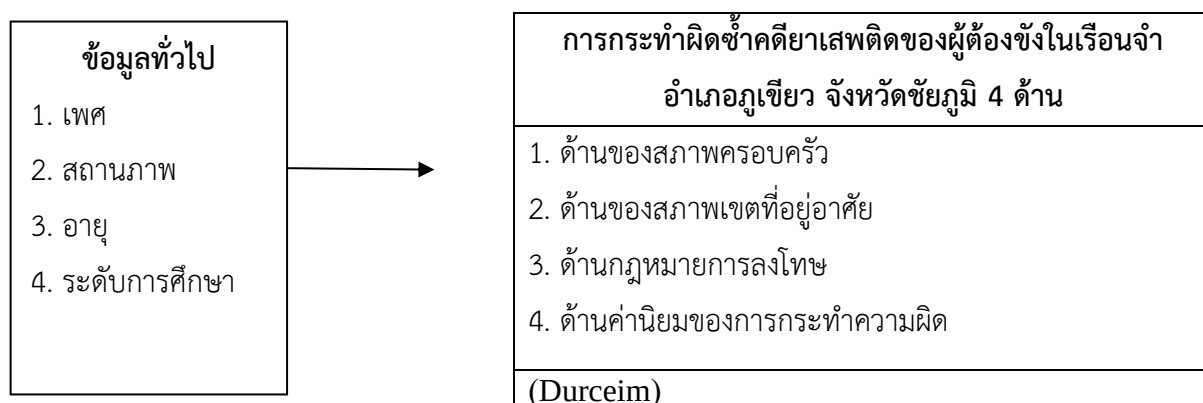
2. สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่

2.1 สถิติ t-test ใช้ทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 ตัวแปร สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ที่จำแนกตามเพศ

2.2 สถิติ F-test โดยทดสอบความแตกต่างหรือเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป และหากพบว่ามี ความแตกต่างรายคู่เกิดขึ้น ผู้ศึกษาต้องทำการทดสอบต่อไปว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน และแตกต่างกันอย่างไร ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ที่จำแนกตามสถานภาพ อายุ และระดับการศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยได้จากแนวคิดสาเหตุแห่งอาชญากรรมของ (Durceim) ได้นำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ด้าน และผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้กรอบแนวคิดดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 79.21 และเป็นเพศหญิง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 20.79 ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 57.43 รองลงมาคือสมรส จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 25.74 และสถานภาพที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือหม้าย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.94 อายุ 18 – 29 ปี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 44.22 รองลงมาคือ 30 – 39 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 และน้อยที่สุดคือ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.98 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 89.77 รองลงมาคือปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.59 และน้อยที่สุดคือสูงกว่าปริญญาโท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.66

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$, S.D.= 0.42) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านกฎหมายการลงโทษ ($\bar{X} = 3.34$, S.D.= 0.78) รองลงมาคือด้านค่านิยมของการกระทำผิด ($\bar{X} = 3.31$, S.D.= 0.65) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านของสภาพเขตที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 1.89$, S.D.= 0.50) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านของสภาพครอบครัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.53$, S.D.= 0.85) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 3. สมาชิกในครอบครัวที่อาศัยด้วยกันมีลักษณะต่างคนต่างอยู่ ($\bar{X} = 2.91$, S.D.= 1.39) รองลงมาคือ 10. บิดามารดามักแสดงอาการรำคาญเมื่อท่านปรึกษาหรือขอคำแนะนำ ($\bar{X} = 2.80$, S.D.= 1.34) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 12. บิดา-มารดาทำร้ายร่างกายกันบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 1.80$, S.D.= 1.01)

2.2 ด้านของสภาพเขตที่อยู่อาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.89$, S.D.= 0.50) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 24. เขตที่อยู่อาศัยมีการประทุษร้ายต่อร่างกายเพศ บ่อย ($\bar{X} = 3.35$, S.D.= 1.16) รองลงมาคือ 23. เขตที่อยู่อาศัยมีการวิ่งราวทรัพย์สิน ลักทรัพย์ ($\bar{X} = 2.18$, S.D.= 0.97) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 20. เขตที่อยู่อาศัยเป็นแหล่งการพนัน ($\bar{X} = 2.11$, S.D.= 0.91)

2.3 ด้านกฎหมายการลงโทษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D.= 0.78) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 27. การรณรงค์เรื่องการปราบปรามของรัฐบาลในด้านยาเสพติดมีน้อย ($\bar{X} = 3.52$, S.D.= 1.05) รองลงมาคือ 29. การประชาสัมพันธ์ในเรื่องกฎหมายยาเสพติดของรัฐบาลมีน้อย ($\bar{X} = 3.47$, S.D.= 1.22) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 36. กฎหมายยาเสพติดไม่มีความรุนแรงเท่าที่ควร ($\bar{X} = 3.22$, S.D.= 1.05)

2.4 ด้านค่านิยมของการกระทำความผิด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, S.D.= 0.65) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 45. เพื่อนมีความสำคัญ แม้ทำผิดบ้างก็ต้องช่วยกัน ($\bar{X} = 3.39$, S.D.= 1.00) รองลงมาคือ 44. การจำหน่ายยาเสพติดดีกว่าไปขอยานาเขากิน ($\bar{X} = 3.38$, S.D.= 1.07) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 48. การมีอำนาจเหนือคนอื่นได้ จะต้องกล้าทำ ในสิ่งที่คนอื่น ไม่กล้าทำ ($\bar{X} = 3.17$, S.D.= 0.94)

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอกุฉิเยว จังหวัดชัยภูมิ ที่จำแนกตามเพศ สถานภาพ อายุ และระดับการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอกุฉิเยว จังหวัดชัยภูมิที่มีเพศ สถานภาพ และอายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอกุฉิเยว จังหวัดชัยภูมิที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดแตกต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอกุฉิเยว จังหวัดชัยภูมิ ได้แก่

1. ควรปรับเปลี่ยนทัศนคติและให้โอกาสผู้กระทำผิดหรือผู้ต้องหาได้กลับตัวกลับใจเป็นคนดี
2. เปิดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมสาธารณประโยชน์ กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมสังสรรค์รวมถึงการกีฬาต่าง ๆ ในสังคม ซึ่งการให้โอกาสเหล่านี้ล้วนแต่เป็นการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
3. ควรให้ความสำคัญกับการปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจัง โดยการกวาดล้างแหล่งผลิต ตัดเส้นทางลำเลียงยาเสพติดเข้าสู่เมืองใหญ่ ตลอดจนแหล่งมั่วสุมที่เป็นที่ระบายยาเสพติด
4. ลงโทษผู้กระทำผิดที่เป็นข้าราชการ นักการเมือง ผู้มีอิทธิพล และนักแสดง นักร้องอย่างจริงจัง โดยที่ไม่ถือพรรค ถือพวก หรือเห็นประโยชน์ของพวกเขาต้องเป็นหลัก

อภิปรายผลการวิจัย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอกุฉิวยาง จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.77$, S.D.= 0.42) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านกฎหมายการลงโทษ ($\bar{X} = 3.34$, S.D.= 0.78) รองลงมาคือด้านค่านิยมของการกระทำผิด ($\bar{X} = 3.31$, S.D.= 0.65) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านของสภาพเขตที่อยู่อาศัย ($\bar{X} = 1.89$, S.D.= 0.50) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัศครุ ไชยพงษ์ (2555 : 125-148) วิจัยเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำ เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำ เขต 8 มาจากขาดการขัดเกลา และขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ด้านของสภาพครอบครัวส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอกุฉิวยาง จังหวัดชัยภูมิ ทั้งนี้เนื่องจากสถาบันครอบครัว เป็นสถาบันพื้นฐานแรกที่สุดและมีความสำคัญยิ่งของสังคม เพราะสถาบันที่เป็นจุดเริ่มต้นของ สถาบันทั้งหลายในอดีตก่อนนั้นสถาบันครอบครัว ทำหน้าที่เป็นทั้งสถาบันการศึกษา สถาบันเศรษฐกิจ และสถาบันการปกครอง หรืออธิบาย ได้ว่าสถาบันครอบครัวทำหน้าที่ให้การศึกษาและความรู้ แต่ในปัจจุบันสถาบันการศึกษาและสถาบันเศรษฐกิจ ได้เข้ามามีบทบาทปฏิบัติหน้าที่แทนสถาบันครอบครัวในด้านการให้การศึกษแก่สมาชิกของสังคม และผลิตเครื่องอุปโภคและบริโภคขึ้นจำหน่ายแก่สมาชิกในสังคม บทบาทในด้านดังกล่าวของสถาบันครอบครัวจึงลดลงไป ปัญหการกระทำผิดต่างๆ สถาบันครอบครัวจึงมีเป็นส่วนสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเกิดปัญหานั้นๆ ซึ่งเมื่อประสบปัญหาคนในครอบครัวไม่ช่วยหาแนว ทางแก้ไขปัญหาในทางที่ถูกต้อง ไม่เคยให้ความช่วยเหลือกำลังใจ ซึ่งเกิดจากการไม่มีความผูกพันกับครอบครัวและญาติพี่น้อง คนในครอบครัวไม่มีความเข้าใจ สนใจ และเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน จึงทำให้เมื่อจะทำในสิ่งที่ผิดจะไม่เคยนึกถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับคนในครอบครัวเป็นลำดับแรก โดยสิ่งเหล่านี้เกิดจาก

การขัดแย้ง/โต้แย้งกับบิดา-มารดาหรือ ผู้ปกครอง ทำให้มีความรู้สึกขาดความอบอุ่นจากครอบครัว คิดว่าพ่อแม่รักลูกทุกคนไม่เท่ากัน จึงเป็นส่วนที่ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ อิทธิพลของปัจจัยด้านครอบครัว ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำแห่งหนึ่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของพงษ์กฤษณ์ มงคลสินธุ์ (2561 : 4) ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ผลการศึกษพบว่า ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัวและด้านสภาพทางเศรษฐกิจสังคมมีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำแห่งหนึ่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนายอานนท์ ฉัตรเงิน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันตำรวจโท ดร. เกษมศานต์ โชติชาครพันธุ์ (2559 : 76) วิจัยเรื่องลักษณะส่วนบุคคลและพฤติกรรมของผู้กระทำผิดซ้ำหญิง ในคดีจำหน่ายยาเสพติด ที่พบว่าลักษณะส่วนบุคคลและพฤติกรรมของผู้กระทำผิดซ้ำหญิง ในคดีจำหน่ายยาเสพติด ที่พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านของสภาพครอบครัว ด้านของสภาพเขตที่อยู่อาศัย ด้านการเรียนรู้ทางสังคม ด้านการยอมรับทางสังคม ด้านกฎหมายการลงโทษ จากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และด้านค่านิยมของการกระทำผิด โดยรวมภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ที่จำแนกตามเพศ สถานภาพ อายุ และระดับการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิที่มีเพศ สถานภาพ และอายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดแตกต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวีระชัย เหล่าลงอินทร์ และคณะ (2552 : 7) วิจัยเรื่องการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม พบว่าการเปรียบเทียบการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง พบว่า ระดับการศึกษา และจำนวนครั้งที่กระทำความผิดมีผลต่อการกระทำผิดซ้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้ต้องขังที่มี เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาต้องโทษ อาชีพก่อนต้องโทษ ฐานะทางครอบครัว บุคคลที่ดูแลก่อนต้องโทษและสภาพแวดล้อมในชุมชนแตกต่างกันมีการกระทำผิดซ้ำไม่แตกต่าง ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะว่า ระดับการศึกษามีผลต่อการประกอบอาชีพ การมีรายได้ ซึ่งพบว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับต่ำจะเป็นผู้กระทำความผิดซ้ำมากและจำนวนครั้งในการกระทำความผิดซ้ำเป็นแรงสนับสนุนที่จะเกิดการกระทำความผิดซ้ำอีกซึ่งสาเหตุหลายประการ เช่น การประกอบอาชีพเมื่อพ้นโทษ สังคมไม่ยอมรับ ไม่มีงานทำ ไม่มีเงิน ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำอีก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อุษา คงลาย (2538 : 75) ได้วิจัยเรื่อง”ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง,, พบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนการกระทำความผิดของผู้ต้องขัง อันแรกได้แก่ระดับการศึกษา และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ สุวรรณใจคล่องแคล่ว (2546 :

บทคัดย่อ) ซึ่งวิจัย เรื่อง สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีการกระทำความผิดซ้ำ 2 ครั้ง เนื่องจากการกระทำความผิดครั้งแรกมีระยะเวลาไม่นาน เมื่อพ้นโทษแล้ว สังคมไม่ค่อยยอมรับ ทำให้ว่างงานจึงต้องกระทำความผิดซ้ำ ดังนั้นควรมีการจัดโครงการหรือกิจกรรมอบรม เพื่อพัฒนาความจิตใจของผู้ต้องขัง จัดให้มีการฝึกอาชีพภายในเรือนจำ เช่น ช่างไม้ ช่างตัดผม ช่างเชื่อม เป็นต้น ที่ตรงตามความต้องการของผู้ต้องขังและสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริงหลังพ้นโทษ มีการจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงนิสัยและความรู้ และเพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังคิดจะกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีกและมีระบบติดตามดูแลและศึกษาปัญหาของนักโทษแต่ละคนและแก้ไขให้ตรงจุด ซึ่งยังสอดคล้องกับการวิจัยของ आयुष्मสินธพพันธ์ (2545:75) ได้กล่าวถึงแนวทางการแก้ปัญหาคriminalกระทำผิดซ้ำว่าการที่จะลดปัญหาอาชญากรรมในทางหนึ่งก็คือ การแก้ไขมิให้ผู้กระทำผิดและถูกนำเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม พบว่า สังคมภายนอกต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ ในการแก้ไขผู้กระทำความผิดซ้ำ เมื่อพ้นโทษแล้ว สถาบันครอบครัวต้องให้ความอบอุ่นเพื่อไม่ให้ผู้ต้องขังมีการกระทำความผิดซ้ำ และให้ผู้ต้องขังมีอาชีพหลังพ้นโทษ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

- 1.1 จัดให้มีการฝึกอาชีพภายในเรือนจำที่ตรงตามความต้องการของผู้ต้องขังในแต่ละคน และสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริงหลังพ้นโทษ
- 1.2 ควรสนับสนุนหรือส่งเสริมให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการเตือนไม่ให้ผู้ต้องขังกระทำความผิดซ้ำโดยครอบครัวควรให้ความรักความอบอุ่น เมื่อพ้นโทษและสามารถใช้ชีวิตเหมือนคนปกติได้
- 1.3 ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อปรับปรุงนิสัย ความรู้ และทัศนคติของผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการกระตุ้น และป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังคิดจะกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก
- 1.4 ควรมีการจัดระบบติดตามดูแล และศึกษาปัญหาของนักโทษแต่ละคน และแก้ไขให้ตรงกับปัญหา
- 1.5 ควรแยกขังผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำออกจากผู้ต้องขังที่ต้อโทษครั้งแรก เพื่อเป็นการป้องกันพฤติกรรมลอกเลียนแบบ และเป็นการง่ายในการจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังและควรมีนักจิตวิทยาอย่างน้อย 1 คน เพื่อให้คำปรึกษาและดูแลผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำอย่างใกล้ชิดในระหว่างที่ถูกคุมขังภายในเรือนจำและผู้ต้องขังได้รับการปล่อยตัวในระยะแรก
- 1.6 กรมราชทัณฑ์ควรจัดหาแหล่งทุนโดยร่วมกับธนาคารต่าง ๆ ของรัฐสำหรับให้ผู้ต้องขังกู้ยืมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังที่กำลังจะพ้นโทษมีแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพอิสระ สำหรับการเริ่มต้นชีวิตใหม่หลังจากพ้นโทษแล้วและควรมีการติดตามประเมินผลอย่างจริงจัง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ เพื่อได้ข้อมูลเชิงลึกในการศึกษาการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ทำให้สามารถเปรียบเทียบข้อเท็จจริงในเชิงลึกได้มากขึ้น

2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาในเรื่องของการสนับสนุนทางสังคมของภาครัฐที่มีต่อผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำคดียาเสพติดในเรือนจำอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ

เอกสารอ้างอิง

- เกษมศานต์ โชติชาครพันธุ์ และคณะ. (2558). การสำรวจการประเมินแผนปฏิบัติการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปี พ.ศ. 2558. รายงานการวิจัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- พงษ์กฤษณ์ มงคลสินธุ์.(2561). การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด. *Saeng Isan Vol 15 No 1 (2018):January-June.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2538). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- วีระชัย เหล่าลงอินทร์ และคณะ .(2552). การกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ว.มร.ม. 3 (1), 29-38.*
- สุวรรณ ใจคลองแคล้ว. (2546). *สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษธนบุรี.* ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุษา คงคล้าย. (2538). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อัศกร ไชยพงษ์. (2555). การพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชาย ในเรือนจำ เขต 8. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. 4 (1). 125-148.*
- อายุตม์ สินธพพันธุ์. (2545). *ตัวแบบเรือนจำที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์ ป.ด. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Taro Yamane(1973). *Statistics: An Introductory Analysis.* (3rdEd). New York. Harper and Row Publications.